

AANDACHTSPUNTEN VOOR DE NIEUWE FEDERALE REGERING 2007-2011

Vershillen kleuren de samenleving. De grote verscheidenheid in onze samenleving kan verrijkend zijn, maar dat is niet vanzelfsprekend. Het Vlaams Minderhedencentrum vzw is een belangrijke speler in de minderhedensector. Deze sector zet zich in voor een samenleving die constructief omgaat met verschillen en waarin etnisch-culturele minderheden volwaardig deelnemen aan het maatschappelijk leven. Het Vlaams Minderhedencentrum ontwikkelt werkmethodes en -instrumenten voor organisaties en lokale besturen, adviseert over het minderhedenbeleid en traint medewerkers van integratiecentra, integratiediensten en onthaalbureaus. De organisatie informeert en adviseert over het vreemdelingenrecht en verspreidt informatie over het samenleven in verscheidenheid.

1. Een logische en verstaanbare verblijfsreglementering

Afgelopen regeerperiode werd veel gesleuteld aan de verblijfsreglementering. De meeste wijzigingen zijn het gevolg van Europese richtlijnen. De verblijfsreglementering is ons inziens na al deze wijzigingen nog steeds niet in orde. Er zijn nog altijd belangrijke lacunes en een aantal vereenvoudigingen dringen zich op.

- **De nieuwe Raad voor Vreemdelingenbetwistingen moet een daadwerkelijk rechtsmiddel worden, niet alleen voor asiel, maar ook voor beroepen inzake gezinshereniging én voor het Europees vrij personenverkeer. De bevoegdheid van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen moet uitgebreid zodat zij volledige rechtsmacht heeft (ook eigen onderzoeksbevoegdheid) en de opstartende raad moet gevrijwaard worden van de lasten van het verleden.**

De huidige verblijfswet schendt de Europese richtlijn 2004/38/EG omdat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen een te beperkte bevoegdheid heeft in beroepen tegen beslissingen van de Dienst Vreemdelingenzaken inzake het vrij verkeer van EU-burgers (en hun gezinsleden). Ook inzake het recht op gezinshereniging (ook met niet-EU-burgers) is die beperkte bevoegdheid een schending van het recht op een daadwerkelijk rechtsmiddel (artikel 13 EVRM). Daardoor krijgt de Dienst Vreemdelingenzaken in dergelijke dossiers een te grote machtspositie die niet werkelijk gecontroleerd kan worden. In beroep moet de feitelijke persoonlijke en gezinssituatie volledig opnieuw onderzocht en beoordeeld kunnen worden.

Om de opstartende Raad voor Vreemdelingenbetwistingen niet te bezwaren met de lasten van het verleden, zou de Dienst Vreemdelingenzaken ambtshalve de mogelijkheid tot regularisatie moeten onderzoeken voor alle vreemdelingen met langlopende verblijfsprocedures (voornamelijk asiel, regularisatie en gezinshereniging), inclusief de procedure bij de Raad van State.

- **Nood aan een aangepaste procedure voor regularisatie van illegaal in België verblijvende vreemdelingen (humanitair opvangstatuut) via het wettelijk vastleggen van inhoudelijke criteria.**

We verwijzen hiervoor naar het voorstel van het Forum Asiel en Migraties (FAM) dat mee door Vlaams Minderhedencentrum werd uitgewerkt: duidelijke criteria en een procedure via de Commissie van Advies voor Vreemdelingen. Bovendien vindt het Vlaams Minderhedencentrum dat er een maximumtermijn moet gezet worden op de afhandeling van de regularisatieaanvraag.

- **Lacunes in de wetgeving invullen.**

Een aantal verblijfsstatuten die in de praktijk al jaren worden toegekend, moeten in de wet worden opgenomen: het statuut voor de niet-begeleide minderjarigen, erkende staatlozen, arbeidsmigranten die vanuit het buitenland een arbeidskaart B krijgen, administratief onverwijderbare vreemdelingen, en de verschillende situaties die voor regularisatie in aanmerking komen (zie hierboven).

- **De nieuwe regelgeving heeft de verblijfswetgeving complex gemaakt. De verblijfswetgeving moet vereenvoudigd, meer leesbaar gemaakt en meer als één geheel benaderd worden.**
- **De nieuwe asielprocedure en de nieuwe opvangwet moeten in de loop van 2008 door het parlement worden geëvalueerd op grond van een rapport van een onafhankelijke instelling. Ook de praktijk van de Dienst Vreemdelingenzaken met betrekking tot gezinshereniging moet dan geëvalueerd worden, deze evaluatie moet leiden tot een betere omkadering van deze praktijk.**

De beslissingsmarge van de Dienst Vreemdelingenzaken inzake gezinshereniging wordt door de gewijzigde verblijfswet enorm uitgebreid, zowel in de tijd als inzake mogelijke redenen van weigering van gezinshereniging. Er moet vermeden worden dat in naam van de strijd tegen misbruiken willekeurige inbreuken op het gezinsleven gepleegd worden. Bovendien moet de kwaliteit van beoordelingen over het werkelijk gezinsleven of de bedoelingen ervan beter gewaarborgd worden.

- **Evaluatie Dublinverordening**

Volgens de Dublinverordening is elke EU-lidstaat verantwoordelijk voor de behandeling van een asielaanvraag van de asielzoeker die binnenkomt op het EU-grondgebied. Het Dublinsysteem kan de effectieve bescherming van vluchtelingen in sommige gevallen in gevaar brengen. Een evaluatie is nodig. België kan hierin een voortrekkersrol spelen.

- **Minimumnormen voor de asielprocedure overeenkomstig EU-richtlijn**

Om in regel te zijn met de EU-richtlijn inzake minimumnormen waaraan asielprocedures moeten voldoen, mag de asielinstantie (het CGVS) niet langer de bevoegdheid hebben een asielaanvraag te weigeren omwille van louter formele argumenten (bijv. laattijdige indiening van een asielaanvraag in België).

- **Opheffing van de beperkingen voor de nieuwe EU-onderdanen**

De beperking van het vrij verkeer van werknemers uit de nieuwe EU-lidstaten heeft een averechts effect: de mensen komen toch naar België, maar belanden daarbij in nadelige (schijn)statuten (gedetacheerden, zelfstandigen). Door de beperkingen op het vrij verkeer van werknemers op te

heffen zullen deze nadelige statuten minder aantrekkelijk worden. Personen die tewerkgesteld worden in een werknemerstatuut zijn immers minder vatbaar voor misbruik.

- **Vrijwillige terugkeer**

Vrijwillige terugkeer stimuleren is een belangrijke beleidsprioriteit. Toch stellen we vast dat hier in verhouding weinig middelen naar toe gaan.

Het aanbod voor reïntegratie in het kader van vrijwillige terugkeer moet verder versterkt zowel kwalitatief als kwantitatief. Kwalitatief door verder het aanbod te stroomlijnen en de expertise te bundelen vanuit de cel Terugkeer van Fedasil. Kwantitatief door nieuwe projecten op te starten in landen van herkomst of samen te werken met andere landen die gelijkaardige ondersteuningsprogramma's hebben in de landen van herkomst.

Er is nood aan een uitgebouwd "oriënteringsbeleid" naar mensen zonder wettig verblijf waarbinnen vrijwillige terugkeer een optie is. Hiervoor is het noodzakelijk dat reguliere sociale diensten (onder meer OCMW's) mensen zonder wettig verblijf als een doelgroep gaan beschouwen binnen hun werking en een oriënteringsaanbod opzetten.

- **Gesloten centra en repatriëring**

- Geen kinderen noch andere kwetsbare groepen in gesloten centra.
- Meer omkadering binnen de gesloten centra zowel qua middelen als ondersteuning personeel. Dit is noodzakelijk om de basisrechten van de centrubewoners, zoals omschreven in het K.B. van 2/08/02 tot vaststelling van het regime en de werkingsmaatregelen in de gesloten centra te kunnen garanderen. Ook voor het personeel is de huidige situatie allesbehalve motiverend.
- Monitoring van de terugkeer : mensen die hierom vragen, zouden een soort minimale opvolging moeten kunnen krijgen indien men wordt gerepatriëerd of vrijwillig terugkeert. Het ultieme controlemiddel of zij inderdaad veilig teruggekeerd zijn.

2. De strijd tegen schijnhuwelijken kan ook zonder elementaire gezinsrechten in het gedrang te brengen

- **Verduidelijking van de preventieve bevoegdheid van de ambtenaar van de burgerlijke stand in het kader van de strijd tegen schijnhuwelijken.**

Sinds 1 januari 2000 heeft de ambtenaar van de burgerlijke stand een aanzienlijke appreciatiebevoegdheid zodat hij het huwelijk kan uitstellen of zelfs weigeren af te sluiten bij vermoedens van een schijnhuwelijk. Een omzendbrief over de toepassing van artikel 167 B.W. kan vermijden dat deze bevoegdheden in de verschillende gemeenten anders ingevuld worden.

- **Beoordelingen over het al dan niet bestaan van een schijnhuwelijk zijn nu gespreid over zowel burgerrechtelijke als strafrechtelijke als ook administratiefrechtelijke instanties.**

Het is nu mogelijk dat de Dienst Vreemdelingenzaken het verblijf weigert omdat zij oordeelt dat het om een schijnhuwelijk gaat, terwijl de ambtenaar van de burgerlijke stand, de burgerlijke rechter of de strafrechter misschien een ander oordeel vellen. Het Vlaams Minderhedencentrum vindt dat de vaststelling van een schijnhuwelijk een burgerrechtelijke bevoegdheid is. Enkel op basis van een in kracht van gewijsde gegane beslissing waarbij een huwelijk wordt nietig

verklaard, kan de Dienst Vreemdelingenzaken een definitieve beslissing nemen over het verblijfsrecht van betrokkene. Dit impliceert ook dat na een strafrechtelijke veroordeling inzake schijnhuwelijk een burgerlijke procedure tot nietigverklaring van het huwelijk moet worden gevoerd, vooraleer de Dienst Vreemdelingenzaken maatregelen kan nemen.

3. Doordachte wijzigingen aan de nationaliteitswetgeving

- **Een objectieve evaluatie van de praktijk rond nationaliteitsverwerving**

Alvorens ingrijpend te sleutelen aan de nationaliteitswet moet er eerst een grondige evaluatie gemaakt worden van de toepassing van de huidige wetgeving. Ondanks de zogenaamde 'snel-Belg-wet' ondervinden personen die de Belgische nationaliteit willen aanvragen immers dikwijls moeilijkheden om van de wettelijk voorziene mogelijkheden gebruik te maken. Deze moeilijkheden komen voort uit onduidelijkheden in de wet die de interpretatiemogelijkheid van de betrokken diensten te ruim laten. Hierdoor verschilt de toepassing van de wet van parket tot parket en van gemeente tot gemeente.

- **Een maatschappelijk debat over nationaliteit en integratie/inburgering**

Wanneer kunnen mensen die hier verblijven de Belgische nationaliteit krijgen? Aan welke voorwaarden moeten zij minimaal voldoen? Er gaan stemmen op om de integratiewil terug in te voeren als criterium of om het verwerven van de nationaliteit te koppelen aan de inburgeringsplicht. Het Vlaams Minderhedencentrum vindt het belangrijk dat hierover een publiek debat gevoerd wordt.

4. Een sterk antiracisme en antidiscriminatiebeleid

- **Een duidelijk KB om praktijktesten vorm te geven**

Een praktijktest is een nuttig instrument om in gevallen van directe discriminatie een vermoeden van discriminatie aan te tonen, waardoor de bewijslast dat er geen discriminatie is, ten laste van de verweerder valt. Er bestaan overtuigende voorbeelden in het buitenland (zoals 'paired discrimination testing' in de VS) die de doeltreffendheid van dit middel aantonen.

Burgerlijke en strafprocedures kunnen in de strijd tegen discriminatie perfect samengaan. Wel is het noodzakelijk om de instrumenten die men in een burgerlijk proces mag gebruiken duidelijk vast te leggen. In tegenstelling tot een strafprocedure geldt in een burgerlijk proces immers geen vrije bewijsvoering. Het wettelijk kader voor de bewijsmiddelen (maar ook voor de instrumenten die een vermoeden van discriminatie kunnen aanbrengen) moet sluitend zijn.

- **De sociale inspectie beter uitrusten en opleiden om praktijken van racisme en antidiscriminatie vast te stellen en te bestrijden**

We stellen voor om de sociale inspectie bevoegd te maken en op te leiden om praktijktesten uit te voeren of voor het verzamelen van "gegevens waaruit een bepaald patroon van ongunstige behandeling blijkt ten aanzien van personen die drager zijn van een welbepaald criterium".

- **Nood aan een algemene informatiecampagne over de gewijzigde antidiscriminatiewetgeving**

De antidiscriminatiewetgeving wordt momenteel herzien. De wijzigingen hebben verstrekkende gevolgen voor de manier waarop een slachtoffer van discriminatie zijn/haar rechten kan doen gelden. De burger moet grondig geïnformeerd worden over deze wijzigingen. Bijvoorbeeld door middel van een brochure die ruim verspreid wordt, gekoppeld aan een campagne op radio en TV.

5. Ontwikkeling van het internationaal privaatrecht

Het internationaal privaatrecht is weinig gekend door het beleid. Nochtans speelt dit recht een belangrijke rol in verschillende familiesituaties van personen met een andere of een dubbele nationaliteit. Nu onze samenleving zeer divers is geworden, met complex samengestelde gezinnen, is een gedegen kennis van het internationaal privaatrecht meer dan ooit een noodzaak. Vanuit onze IPR-dienstverlening stellen wij vele noden vast.

- **Nood aan kennis rond het internationaal privaatrecht én kennis van de inhoud van buitenlandse wetgeving**

- Expertise-opbouw inzake internationaal privaatrecht bij diverse reguliere actoren (prioritair bij de administratie Justitie, bij de magistratuur en bij de gemeentelijke bevolkingsdiensten) en verder zetten van de twee pilootprojecten Steunpunt IPR (Vlaams Minderhedencentrum en ADDE) met duidelijke rol en taakafbakening.
- Behoud en verder uitbouwen van de juridische bibliotheek van de FOD Buitenlandse Zaken voor basiskennis van het buitenlands recht.

- **Duidelijkheid creëren over welke overheden in België bevoegd zijn om over de burgerlijke staat van personen te oordelen**

Akten en vonnissen uit het buitenland worden soms in de gemeente erkend, maar stoten nadien op een weigering door de Dienst Vreemdelingenzaken. Het moet vermeden worden dat verschillende overheden tegenstrijdige oordelen vellen. De bevoegdheid voor het bijhouden van de burgerlijke staat van personen ligt bij de ambtenaren van burgerlijke stand (art. 164 Grondwet).

Tijdens de parlementaire besprekingen van het Wetboek Internationaal Privaatrecht werd voorgesteld om bijv. binnen het departement Justitie een centraal register van akten en rechterlijke beslissingen die uitdrukkelijk zijn erkend, aan te leggen. Dit voorstel werd niet weerhouden in het wetboek, maar artikel 31 § 3 voorziet wel in de mogelijkheid voor de Koning om een dergelijk register aan te leggen. Dergelijk register zou de rechtszekerheid ten goede komen. Een centraal register moet ons inziens goed onderscheiden worden van één centrale autoriteit: het register laat het aan de betrokken overheden over om *de plano* te erkennen, maar zorgt er wel voor dat het eerste oordeel in beginsel overal in België geldt. Terwijl een dergelijke centrale databank er (nog) niet is, moet gezocht worden naar andere mogelijke oplossingen. Ons lijkt op de eerste plaats een gecoördineerde aanpak tussen de gemeenten onderling en tussen verschillende administraties noodzakelijk.

6. Gezondheid ook voor mensen zonder papieren

- **De praktijk van dringende medische hulp vertoont lacunes en grote verschillen qua toegankelijkheid.**

De huidige richtlijnen in de omzendbrief van 14 juli 2005 van minister Dupont omtrent medische kaart en medische conventie blijven te vrijblijvend. De praktijk moet meer gestroomlijnd worden zodat de toegankelijkheid overal gewaarborgd en dezelfde is.

Omtrent het sociaal onderzoek is er nood aan duidelijke richtlijnen voor OCMW's rekening houdend met de administratieve belasting voor de OCMW's.

Er is nood aan een brede informatiecampagne over dringende medische hulp met specifieke aandacht voor de medische sector.

Los van de bestaande regelgeving rond dringende medische hulp moet nagedacht worden over de mogelijke verzekeraarbaarheid van deze doelgroep in het bestaande systeem. Voor een beperkte categorie minderjarigen kwam kabinet Demotte reeds tegemoet aan nationale en internationale verdragen die de grootst mogelijke mate van gezondheid van de minderjarige vooropstellen ongeacht zijn verblijfsstatuut (zie nieuwe Gezondheidswet). Dit blijft echter voorlopig beperkt tot de niet begeleide minderjarigen. Het is een kleine stap om deze verzekeraarbaarheid ook open te stellen naar andere minderjarigen. Wat de meerderjarigen zonder wettig verblijf betreffen, is een open debat hierover een noodzaak.

- **Opvangwet art 24 voorziet in een lijst van medische zorgen voor asielzoekers**

De nomenclatuur bepaalt binnen ons gezondheidssysteem wat behoort tot de 'noodzakelijke' zorgen waarvoor terugbetaling geldt en wat de zorgen zijn die niet als 'noodzakelijk' worden ervaren. Deze nomenclatuur wordt via een uitgebreide procedure vastgelegd waarbij alle actoren (ziekenfondsen, beleid, artsen, ziekenhuizen,...) betrokken zijn.

Voor asielzoekers wordt hiervan afgeweken in de nieuwe opvangwet art 24. Via een lijst die per KB kan worden aangepast, worden bepaalde zaken geschrapt en toegevoegd aan de nomenclatuur. De procedure om deze lijst vast te leggen is nergens bepaald. Het Vlaams Minderhedencentrum stelt voor om ook een raad deze bevoegdheid te geven, dit naar analogie met de Technische geneeskundig raad voor de aanpassing van de nomenclatuur.

7. Federale hefboomen inschakelen voor meer diversiteit op de werkvloer

- **Diversiteit binnen het federale overheidspersoneel ernstig uitbouwen**

Vanuit zijn voorbeeldfunctie moet de federale overheid jaarlijkse objectieven en actieplannen vastleggen om tot een evenredige arbeidsdeelname van allochtonen te komen en dit op alle functieniveaus. De evenredige vertegenwoordiging moet zowel voor de instroom als de doorstroom gelden.

De overheid neemt, vanuit een competentiegerichte benadering, haar voortrekkersrol op in het aanwerven van allochtone werkzoekenden zonder (gelijkwaardig) diploma. Op deze manier kan de overheid de ontwikkelingen rond elders verworven competenties ook als werkgever mee honoreren.

Het SELOR-taalexamen moet zo vastgesteld worden dat dit gebeurt op een objectief en functierelevant niveau. De NT2-certificaten van de reguliere aanbodverstrekkers moeten vrijstelling kunnen geven voor het SELOR-taalexamen en zo toegang geven tot tewerkstelling in overheidsdiensten.

- **Invoeren van een diversiteitsbepaling bij overheidsopdrachten**

- **Interculturaliseren van de wettelijke feestdagen en dagen van klein verlet**

De wettelijke feestdagen en dagen van klein verlet zijn gebaseerd op de christelijk-katholieke kalender. Een multireligieuze samenleving moet feesten van andere erkende godsdiensten hierin kunnen integreren. Een eerste stap is het opentrekken van de dagen voor klein verlet naar plechtigheden van andere erkende godsdiensten/levensbeschouwingen.

- **Het openbaar ambt vergemakkelijken voor vreemdelingen**

De Grondwet moet herzien worden zodat iedereen ongeacht zijn nationaliteit toegang heeft tot overheidsbetrekkingen, tenzij die rechtstreeks of onrechtstreekse deelname aan de uitoefening van het openbaar gezag inhoudt, of werkzaamheden omvat tot bescherming van de algemene belangen van de Staat. Van deze betrekkingen kan dan een lijst opgemaakt worden.

- **Vrijwilligersstatuut voor vreemdelingen regelen, oa. de mogelijkheid van werk voorzien voor asielzoekers in de materiële opvang**

Het KB dat het vrijwilligersstatuut voor vreemdelingen moet regelen is nog niet uitgevoerd terwijl de wet voor het vrijwilligerswerk al een half jaar van kracht is. Hierdoor blijft de oude regelgeving in werking die slechts een kleine groep vreemdelingen toegang verschaft tot vrijwilligerswerk. Gevolg is dat organisaties ongewild buiten de wet werken (bijv. vreemdelingen als vrijwilliger bij voedselbedelingen). Asielzoekers in LOI's kunnen ook om deze reden wettelijk geen vrijwilligerswerk verrichten.

- **De toegang tot de arbeidsmarkt voor asielzoekers moet wettelijk worden gewaarborgd.**

- **Ratificering van de VN-Convention voor de bescherming van de rechten van alle arbeidsmigranten en hun familieleden**

Deze conventie bepaalt de rechten van legale buitenlandse werknemers en hun gezinsleden. Ze definieert ook enkele fundamentele rechten voor buitenlandse werknemers in een ‘illegale’ situatie. De conventie nodigt de staten uit passende maatregelen te treffen ter bestrijding van illegale immigratie en mogelijkheden te overwegen om de situatie van deze werknemers te regulariseren.

- **Betere afstemming verblijfswet en arbeidskaartreglementering**

De arbeidskaartreglementering en de verblijfsreglementering zijn niet voldoende op elkaar afgestemd. Hierdoor is het momenteel bijzonder ingewikkeld om te achterhalen of een vreemdeling al dan niet mag werken. Deze complexiteit schrikt veel werkgevers af, waardoor zij minder snel geneigd zijn om vreemdelingen aan te werven. Een betere afstemming van beide reglementeringen zou voor een aanzienlijke administratieve vereenvoudiging kunnen zorgen: bepaalde arbeidskaarten (de arbeidskaarten C en A) dienen louter om aan te duiden of een vreemdeling op basis van zijn verblijfsstatuut al dan niet mag werken. Bij een logische samenhang tussen de verblijfsreglementering en de arbeidskaartreglementering kunnen deze kaarten worden afgeschaft en zou de mogelijkheid om te werken rechtstreeks op de verblijfskaart kunnen worden aangebracht.

- **Mogelijkheid om te werken voor “tijdelijk geregulariseerden”**

Vreemdelingen die tijdelijk geregulariseerd worden, kunnen volgens de letter van de wet niet werken. Om hieraan te verhelpen brengt de Dienst Vreemdelingenzaken dikwijls de vermelding "de Dienst Vreemdelingenzaken verzet zich niet tegen de tewerkstelling" aan op de verblijfskaart. Dit volstaat voor de Vlaamse Gemeenschap om aan deze mensen een arbeidskaart C toe te kennen. Voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest volstaat dit echter niet, waardoor deze personen niet kunnen werken in Brussel. Om zulke situaties te vermijden zou de mogelijkheid om te werken voor deze categorie best duidelijk in de wet op de tewerkstelling van vreemde werknemers ingeschreven worden.

8. Op andere fronten maatregelen rond diversiteit nemen

- **Uitbouw van een Kenniscentrum Migratie voor een onderbouwd migratiebeleid**

Er zijn zeer weinig betrouwbare gegevens ter beschikking over migratie, vreemdelingenbeleid, asiel, discriminatie. Er is nood aan een observatorium dat actief cijfergegevens verzamelt en interpreteert. Alle overheidsdiensten moeten aan dit observatorium hun cijfers ter beschikking stellen (politie, justitie, sociale inspectie, Dienst Vreemdelingenzaken, Fedasil, lokale besturen...) en werken met dezelfde definities. Op basis van deze cijfergegevens is monitoring van het beleid mogelijk.

Om dezelfde reden stellen we voor om de “verblijfsredenen” voor nieuwkomers in het rijksregister op te nemen zodat de centrale detectie van de doelgroep inburgering mogelijk wordt en zodat er ook meer correct en relevant wetenschappelijk onderzoek kan gebeuren naar de diverse migraties op grond van gezinshereniging, arbeid, studeren, asiel of andere...

- **Betere afstemming en complementaire samenwerking tussen federale en andere regeringen**

Ook het diversiteitbeleid heeft last van de “Belgische ziekte”. Er zijn vele bevoegde ministers. Bovendien hebben alle ministers sowieso een belangrijke rol te spelen rond diversiteit in hun

eigen sector. Coördinatie dringt zich meer dan ooit op, zowel binnen de regio's, als op het federale niveau als onderling.

Enkele thema's:

- Gebruik van eenvormige definities en eenzelfde monitoringsysteem voor bijv. werk, onderwijs, ...
 - Afstemming verblijfswetgeving en arbeidskaartreglementering.
 - Afstemming federale en gemeenschapsinitiatieven rond integratie en inburgering.
 - Een duurzame opbouw van expertise vreemdelingenrecht en IPR in diverse sectoren is van belang zowel voor justitie, binnenlandse zaken, integratie, gelijke kansen en asielopvang (federale bevoegdheden) als vanuit welzijn en diversiteitsbeleid (gewest- en gemeenschapsbevoegdheden).
 - (Sociale) Rechtshulp rond vreemdelingen is onvoldoende uitgebouwd. Dit is zowel een federale bevoegdheid (advocatuur) als van de gemeenschappen (bijstand aan personen).
 - Justitie interpreteert de leerplicht anders dan bijv. het Vlaamse onderwijs. Justitie wil niet ingrijpen bij spijbelgedrag bij mensen zonder papieren omdat men eerder spreekt van een leerrecht. Hierdoor staan scholen en jeugdbijstand machteloos.
- **Vorming en opleiding voor federaal personeel (politie, rechters,...) dat specifieke vreemdelingen- en discriminatiewetgeving moet toepassen**
 - **Kafka inzetten op de problematiek van documenten die in het buitenland moeten bekomen worden**

Bij wijze van voorbeeld: zonder een geboorte-akte is het onmogelijk om de Belgische nationaliteit verkrijgen of te huwen. Veel vreemdelingen bevinden zich in de onmogelijkheid om hun geboorte-akte te verkrijgen. Er is wel een procedure om de geboorte-akte te vervangen door andere documenten indien men in de onmogelijkheid is om de akte te verkrijgen. Het oordeel over die 'onmogelijkheid' verschilt echter van de ene ambtenaar tegenover de andere, zelfs in eenzelfde gemeente. Ook de vrederechters hanteren verschillende maatstaven in het beoordelen van de onmogelijkheid om de originele geboorteakte te verkrijgen als op hen beroep gedaan wordt om een vervangend document op te stellen. Het zou mogelijk moeten zijn om een geboorte-akte voor hergebruik te recupereren uit een oud dossier. Nu is dit slechts in beperkte gevallen mogelijk. Er bestaan belangrijke lokale verschillen bij het beoordelen van de "houdbaarheidsdatum" van een geboorte-akte. Sommige parketten aanvaarden een geboorte-akte van maximum tien jaar oud, anderen vereisen een document dat maximum één jaar oud is, soms wordt er helemaal geen maximumleeftijd opgelegd.

- **Het federaal Impulsfonds voor het migrantenbeleid hervormen**

Het federaal Impulsfonds levert ondertussen reeds decennia "impulsen" met de middelen van de Nationale Loterij. Ons inziens dringt een herdenking van het gebruik van deze middelen zich op.

In eerste instantie kan werk gemaakt worden van een grondige evaluatie: welke effecten heeft de inzet van middelen meegebracht, welke opvolging heeft de overheid gegeven aan de dikwijls éénmalige projecten, hoe liep de samenwerking tussen de federale overheid, de gewesten en gemeenschappen en de lokale besturen?